

Отже, можна сказати, що використання слідів ніг (взуття) має бути присутнім в практиці розслідування злочинів. Адже за допомогою розташування слідів ніг можна виявити інші сліди злочинця та за ними ідентифікувати особу. Крім того, за різними ознаками слідів ніг (взуття) можна виявити фізіологічні та психологічні особливості особи злочинця, за окремими слідами є можливість зв'язати між собою декілька злочинів, вчинених однією особою тощо.

1. Біленчук П. Д., та ін. Криміналістика.: Підруч. для слухачів, ад'юнктів, викладачів-ввузівсистеми МВС України / П. Д. Біленчук, О. П. Дубовий, М. В. Салтевський, П. Ю. Тимошенко. За ред. акад. П. Д. Біленчука.- К.: АТІКА, 1998. - 416 с.: іл.

2. Грановский Г.Л. Криминалистическое исследование следов ног. – Киев, 1970. – 68 с.

3. Маркусь В. О.Криміналістика. Навчальний посібник – К.: Кондор, 2007. – 558 с.

Охмак Ганна Сергіївна
курсант факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування ДДУВС

Науковий керівник –
старший викладач кафедри
криміналістики, судової медицини
та психіатрії **Бідняк Г.С.**

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ФОТОГРАФІЇ У РОЗКРИТТІ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ

Актуальність даної теми полягає в тому, що криміналістична фотографія, як засіб фіксації предметів, слідів, та інших об'єктів, забезпечує розкриття і розслідування злочинів. У сучасних умовах діяльності співробітників правоохоронних органів дедалі більше супроводжується застосування технічних засобів, а саме фотографія, оскільки в порівнянні з іншими засобами фіксації, вона забезпечує більш високий ступінь точності, повноти та наочності.

Судова фотографія застосовується під час проведення слідчих дій відповідно до вимог Кримінального процесуального закону. Так, у частині третій ст. 191 КПК України передбачено, що слідчий у ході огляду місця події в необхідних випадках про водить вимірювання, складає план і креслення оглянутого місця та окремих предметів, а також по можливості фотографує їх[1].

Судова фотографія — це галузь криміналістичної техніки, яка розробляє фотографічні засоби, прийоми і методи виявлення, фіксації та дослідження доказів. Зміст судової фотографії становлять наукові положення і практичні рекомендації щодо використання фотографії в розслідуванні злочинів. Застосування фотографічної зйомки в розслідуванні злочинів зумовлено такими чинниками:

- 1) дає змогу якнайточніше зафіксувати об'єкт, його стан, ознаки;
- 2) забезпечує швидку фіксацію тих чи інших об'єктів;
- 3) дає адекватне уявлення про зображений на фотознімку об'єкт, фотографічне зображення має властивість наочності та документальності;
- 4) існує можливість одержання слабковидимих і невидимих деталей, слідів, ознак[2].

У наш час традиційно використовувані на практиці засоби криміналістичної фотографії не можуть повною мірою задовольнити вимоги сучасного техніко-криміналістичного забезпечення розкриття й розслідування злочинів. Тому будь-які можливості удосконалювання технічного оснащення органів внутрішніх справ засобами фіксації та дослідження криміналістичних об'єктів, що дають змогу істотно прискорити й спростити технологію виготовлення фотографічних знімків при збереженні їх статусу – джерел судових доказів – викликають до себе цілком закономірний інтерес. Перш за все йдеться про використання в розкритті та розслідуванні злочинів нових інформаційних (комп'ютерних) технологій, що ґрунтуються на сучасних досягненнях науки й техніки[3].

До завдань судової фотографії відносяться:

- забезпечення технічними засобами та практичними прийомами виявлення;
- фіксації та дослідження матеріальних джерел доказової інформації;
- здійснення об'єктивної фіксації слідчих дій та їх результатів;
- вдосконалення існуючих та розроблення нових технічних засобів збирання і дослідження доказів;
- забезпечення принципу наочності в доказуванні та профілактичній діяльності слідчого, органу дізнання [4,ст.87-88].

Фотографічні методи дослідження й фіксації є інструментом спеціаліста-криміналіста, експерта, за допомогою якого вони можуть одержувати нові фактичні дані з метою найбільш повного та швидкого розкриття злочину, викриття злочинця й захисту невинуватого. Останніми роками в кримінальному судочинстві все частіше з'являються ілюстрації, виготовлені засобами цифрової фотографії. Їх використання не суперечить нормам кримінально-процесуального закону. Так, відповідно до ч. 4 ст. 85 КПК України до протоколу можуть бути додані фотознімки, матеріали звукозапису, кінозйомок, відеозапису, плани, схеми, зліпки та інші матеріали, які пояснюють його зміст[1]. Виходячи з положень цієї норми, зазначимо, що закон не встановлює обмежень стосовно використання технології традиційної або цифрової фотографії. З точки зору кримінально-процесуального закону не важливий принцип і технологія формування фотографічного зображення. Вирішальним є одержання якісних даних, що відповідають вимогам належності, допустимості й достовірності.

Застосування цифрової фотографії та цифрового оброблення зображень згідно з розробленими рекомендаціями гарантує достовірність відображення

матеріальних об'єктів і забезпечує об'єктивну можливість перевірки й оцінювання одержаних результатів. Якщо враховувати, що цифрові зображення можуть бути одержані з високим ступенем надійності та зручності, у короткі строки, з необмеженим часом збереження без втрати якості, то використання засобів цифрової фотографії й цифрового оброблення зображень у кримінальному процесі необхідно визнати не тільки допустимим, а й бажаним.

На нашу думку криміналістична фотозйомка є одним із ефективним засобом і методом повної та наочної фіксації обстановки, в якій проводяться окремі процесуальні дії, оперативно-розшукових заходів, а також іноді експертні дослідження, її проведення та фіксація результатів.

Отже, криміналістична фотографія є надійним способом збереження інформації і методом точного та повного закарбування слідів злочину, окремих предметів та процесуальних дій, які є важливим елементом розслідування злочинів, а також дослідження деяких доказів і тим самим сприяє вирішенню завдань доказування.

---

1. Кримінальний процесуальний кодекс України: закон України від 13 квітня 2012 р. // Офіційний веб-портал Верховної Ради України. - [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

2. Криміналістика. Криміналістическая тактика и методика расследования преступлений : учебник / под ред. В. Ю. Шепитько. — Х. : Одиссей, 2001. — С. 205.

3. Аналогова і електронна фотографія: історіографія, характеристика, порівняльний аналіз, сфери застосування в юриспруденції : навч. посіб. / [П. Д. Біленчук, А. В. Кофанов, О. Л. Кобилянський, А. І. Терешкевич].

4. Підручник «Криміналістика» А.П. Шеремет — Х. : Харків юрид., 2013. — 220 с. 2 Див.: Суворов О. М. Поняття службових злочинів корупційної спрямованості та їх криміналістична характеристика / О. М. Суворов // Часоп. Акад. адвокатури України. — 2014. — Т. 7, № 4.

Почтова Євгенія Сергіївна
ад'юнкт кафедри криміналістики,
судової медицини та психіатрії ДДУВС

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ТАКТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ДОПИТУ ОСІБ, ХВОРИХ НА ТУБЕРКУЛЬОЗ

Під час досудового розслідування з-поміж слідчих (розшукових) дій допиту належить визначальне місце. Це обумовлено тим, що за витратами часу слідчим на проведення процесуальних дій 80% відводиться для проведення допитів потерпілого, свідків (в т.ч. і понятих), експерта, спеціаліста тощо [1].

Враховуючи той факт, що за своїм зовнішнім вираженням допит являє комунікативний контакт двох осіб – слідчого та ще одного з учасників кримінального провадження, – зростає актуальність наукового дослідження питань тактики проведення допиту за умов, коли його учасником є особа, хвора